

การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้โดยการประยุกต์ใช้ปัญหาเป็นฐาน เรื่อง เศรษฐกิจในชุมชน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

The Applied Problem Based Learning Activities Development on Economics in Community for Matthayomsuksa 4 Students

ARTICLE INFO

Article history:

Received 7 April 2022

Revised 3 October 2022

Accepted 22 June 2022

Available Online 27 December 2022

สายสุนีย์ ตันปา¹ และปิยลักษณ์ โพธิ์วรรณ²

Saisunee Tanpa¹ and Piyaluk Potiwan²

ABSTRACT

This research aimed to 1) develop the applied problem based learning activities, 2) compare students' learning achievement before and after the learning activities, 3) compare learners' problem solving ability before and after the learning activities and 4) study students' satisfaction toward the learning activities. The sample were twenty-two of grade 10 students in Ban Puang Wittayakhom School on the second semester, school year 2021 from cluster random sampling. The research tools were: 1) the lesson plans of the applied problem based learning activities, 2) the leaning achievement test, 3) problem solving ability test and 4) the questionnaire on satisfaction toward the learning activities. The data analysis statistics were percentage, mean standard deviation, and t-test (Dependent Samples).

The research revealed that 1) the appropriateness of the lesson plans of the applied problem based learning activities were at the highest level, 2) the students' learning achievement post-test score was higher than the pre-test score at statistical significant level of .05, 3) the students' problem solving ability post-test score was higher than the pre-test score at statistical significant level of .05 and 4) the students' satisfaction toward the applied problem based learning activities was at the highest level.

KEYWORDS: PROBLEM BASED LEARNING ACTIVITIES / LEARNING ACHIEVEMENT / SATISFACTION

¹ หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ประเทศไทย
M.Ed. (Social Studies). Faculty of Education, Rajabhat Maha Sarakham University, Thailand.

² รองศาสตราจารย์ประจำคณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ประเทศไทย
Associate Professor, Faculty of Political Science and Public Administration, Rajabhat Maha Sarakham University, Thailand.
Corresponding author E-mail address: npj_janejane888@gmail.com.

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้โดยการประยุกต์ใช้ปัญหาเป็นฐาน 2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดย การประยุกต์ใช้ปัญหาเป็นฐาน 3) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการแก้ปัญหาของก่อนเรียนและหลังเรียนที่ ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยการประยุกต์ใช้ปัญหาเป็นฐาน 4) เพื่อศึกษาความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้โดย การประยุกต์ใช้ปัญหาเป็นฐาน กลุ่มตัวอย่างได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 โรงเรียนบ้านผึ้งวิทยาคม จำนวน 1 ห้องเรียน รวมทั้งหมด 22 คนได้มาด้วยวิธีสุ่มแบบกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการ วิจัย ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้ โดยการประยุกต์ใช้ปัญหาเป็นฐาน 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียน 3) แบบวัดความสามารถในการแก้ปัญหา 4) แบบสอบถามความพึงพอใจ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่า ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและทดสอบโดยใช้สถิติ t-test (Dependent Samples)

ผลการวิจัยพบว่า 1) แผนการจัดการเรียนรู้โดยการประยุกต์ใช้ปัญหาเป็นฐาน มีความเหมาะสมอยู่ ในระดับมากที่สุด 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ความสามารถในการแก้ปัญหาหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 4) ความพึง พอใจกับการจัดการเรียนรู้โดยการประยุกต์ใช้ปัญหาเป็นฐาน อยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: กิจกรรมการเรียนรู้โดยการประยุกต์ใช้ปัญหาเป็นฐาน / ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน / ความพึงพอใจ

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 เข้าใจตนเอง ให้ความสำคัญกับการศึกษาส่งเสริมผู้เรียนให้เป็นผู้เรียนรู้และสำคัญที่สุดในการจัดการ การศึกษาสามารถเพิ่มศักยภาพต่อยอดให้กับผู้เรียนได้รวมถึงมาตราที่ 24 (2) และ (3) ระบุแผนการศึกษาว่าให้ผู้ เรียนพยายามหาประสบการณ์กับปัญหาหรือสถานการณ์เพื่อป้องกันและหาทางแก้ไขปัญหามาฝึกปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็นทำเป็น (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ, 2542) ซึ่งสอดคล้องกับการพัฒนาของโลกที่เปลี่ยนรูปแบบ ระบบเศรษฐกิจทำให้มีความต้องการแรงงานที่มีสมรรถนะสูงซึ่งมีความสามารถเฉพาะทางกระบวนการ พัฒนาการศึกษาก็ต้องปรับเปลี่ยนเพื่อสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวโดยมุ่งเน้นการพัฒนากิจกรรม การเรียนเพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะในศตวรรษที่ 21 ได้แก่ การเรียนรู้วัดกรรมความคิดสร้างสรรค์ ความคิดเชิง วิพากษ์การแก้ไขปัญหาการสื่อสาร การร่วมมือทำงานกับผู้อื่นความสามารถในการปรับตัวความคิดแบบใหม่มี แนวทางของตนเองสังคมการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรมเพิ่มผลผลิตความรับผิดชอบความเป็นผู้นำ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มีเป้าหมายเพื่อส่งเสริมผู้เรียนให้เป็นคนดี มีความรู้ มีความสามารถที่จะต่อยอดทางการศึกษาเพื่อค้นหาอาชีพในอนาคตและมุ่งส่งเสริมพัฒนาความมี ระเบียบวินัยความเป็นผู้นำที่ดีมีความรับผิดชอบการทำงานร่วมกับผู้อื่นรู้จักแก้ปัญหาโดยจัดให้สอดคล้องกับ ความสามารถความถนัดและความสนใจของผู้เรียน นำผู้เรียนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคมชุมชนและท้องถิ่นตาม ความสนใจเพื่อแสดงถึงความสำเร็จของหลักสูตรนี้จัดทำขึ้นให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่ คาดหวังไว้โดยร่วมกันทำงานอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องสำหรับท้องถิ่นและสถานศึกษาได้นำไปใช้เป็นกรอบและ ทิศทางในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาและการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาเด็กและเยาวชนไทยทุกคนใน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีคุณภาพด้านความรู้และทักษะที่จำเป็นสำหรับการประกอบอาชีพและดำรงชีวิต ในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงและแสวงหาความรู้เพื่อพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตกำหนดเป็นจุดหมาย โดยส่งเสริมให้เกิดกับผู้เรียนเมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อให้การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานสอดคล้องกับสภาพ

การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจสังคมและความเจริญก้าวหน้าทางวิชาการเป็นการสร้างกลยุทธ์ใหม่ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้สามารถตอบสนองความต้องการของสังคมไทย (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เป็นการจัดการพัฒนากิจกรรมโดยครูเป็นผู้กำหนดเหตุการณ์ปัญหาจากสภาพแวดล้อมชุมชนสภาพเศรษฐกิจในชุมชนที่อยู่อาศัยส่งเสริมให้ผู้เรียนเล็งเห็นถึงปัญหาส่งเสริมกิจกรรมการทำงานเป็นกลุ่มและการค้นคำตอบจากแหล่ง การเรียนรู้ภายในชุมชนฝึกกระบวนการคิดสร้างสรรค์เพื่อหาวิธีการป้องกันและแก้ไขปัญหาจากการศึกษางานวิจัยเกี่ยวข้องพบว่า การจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐานช่วยให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นไปในทิศทางที่ดีขึ้นซึ่งแสดงว่ากิจกรรมโดยใช้ปัญหาเป็นฐานสามารถเพิ่มความสามารถในการแก้ปัญหา (ธีรภัทร์ นิตยกุลเศรษฐ์, 2563) ผลการพัฒนา กิจกรรมการเรียนรู้แบบแก้ปัญหาเป็นฐานเรื่องประเด็นสำคัญทางประวัติศาสตร์ไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ความสามารถในการคิดแก้ปัญหา หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

เนื่องจากปัจจุบันสถานการณ์การระบาดของเชื้อโรคไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) แพร่ระบาดอย่างหนักและมีความรุนแรงไปทั่วโลกตั้งแต่ปลายปี พ.ศ. 2562 ส่งผลกระทบทั่วทุกภาคส่วนและมีกระทบโดยตรงต่อระบบการศึกษาของทุกประเทศซึ่งเป็นปัญหาที่สำคัญมากสำหรับสถานศึกษาในประเทศไทยไม่สามารถเปิดการเรียน การสอนได้ตามปกติและต้องปรับปรุงแผนการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นโดยกระทรวงศึกษาธิการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้กำหนดแนวนโยบายจัดการเรียนการสอนภายใต้สถานการณ์วิกฤตโควิด-19 ด้วยแนวคิด “การเรียนรู้ผ่านการศึกษารองเรียนออนไลน์ได้ แต่การเรียนรู้หยุดไม่ได้” ผ่านระบบการเรียนการสอนทางไกล การสอนออนไลน์และรูปแบบผสมผสานต่าง ๆ ให้ผู้เรียนได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึงและให้มีผลกระทบที่เป็นปัญหาต่อการจัดการศึกษาให้น้อยที่สุดซึ่งอาจมีผลกระทบต่อสถานศึกษา ครู นักเรียน และผู้ปกครองในลักษณะต่าง ๆ รวมทั้งปัญหาและอุปสรรคจากการปรับเปลี่ยนรูปแบบและวิธีการเรียนการสอนภายใต้สถานการณ์ดังกล่าว จากการมีนโยบายให้ปิดเรียนด้วยเหตุพิเศษและมีการมอบแนวทางในการจัดการเรียนรู้ให้หน่วยงานและสถานศึกษาดำเนินการดังกล่าวข้างต้นในช่วงเวลาสถานการณ์เร่งด่วนสถานศึกษาจำเป็นต้องปรับปรุงรูปแบบ การจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา รวมถึงการคำนึงถึงความปลอดภัยกับนักเรียน ครู และบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาและสถานการณ์ความปลอดภัยในพื้นที่ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2563)

จากสภาพการจัดการเรียนการสอนในปัจจุบันและสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อโรคไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ที่แพร่ระบาดไปทั่วโลกอย่างหนักซึ่งส่งผลต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยตรงทำให้ไม่สามารถเข้ามาเรียนที่โรงเรียนได้ปกติและเนื้อหาในรายวิชาสังคมศึกษามีค่อนข้างมากประกอบกับที่ผ่านมามีการจัดการเรียนรู้แบบท่องจำเน้นเนื้อหาเป็นหลักครูจะเป็นผู้คอยถ่ายทอดความรู้ นักเรียนจะเป็นเพียงผู้รับข้อมูลรับคำสั่งจากครูนักเรียนไม่ใช่ศูนย์กลางแห่งการเรียนรู้จึงต้องจัดให้มีการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์และปรับเปลี่ยนรูปแบบการสอนให้สอดคล้องกับบริบทและสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในขณะนั้นจะเน้นที่ความปลอดภัยของนักเรียนเป็นสำคัญและส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนได้รับอย่างทั่วถึงโดยเน้นให้ผู้เรียนเป็นสำคัญควบคู่ไปกับการรักษาความปลอดภัยจากเชื้อโรค โดยสถานศึกษาได้มีมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคและถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัดจนกว่าสถานการณ์จะกลับมาปกติ แนวคิดดังกล่าวจึงทำให้ผู้วิจัยสนใจ การศึกษาการจัดการเรียนการสอนโดยการประยุกต์ใช้ปัญหาเป็นฐานเพื่อพัฒนาและช่วยส่งเสริมความสามารถในการแก้ปัญหามหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ศาสนา และวัฒนธรรม จากสถานการณ์ปัญหาที่ใกล้ตัวปัญหาในชุมชนสิ่งแวดล้อมเศรษฐกิจ เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ฝึกคิด ตั้งคำถาม นำปัญหามาวิเคราะห์เพื่อนำมาใช้

ในการพัฒนาความสามารถในการแก้ปัญหาและนักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหาอย่างชัดเจนมากขึ้น ซึ่งแนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้นักเรียนเกิดการพัฒนาทักษะการแก้ปัญหาและความสามารถในการแก้ปัญหาของนักเรียนและสามารถประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้โดยการประยุกต์ใช้ปัญหาเป็นฐานเรื่อง เศรษฐกิจในชุมชน นักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้โดยการประยุกต์ใช้ปัญหาเป็นฐานเรื่อง เศรษฐกิจในชุมชน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
3. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการแก้ปัญหาของก่อนเรียนและหลังเรียนจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยการประยุกต์ใช้ปัญหาเป็นฐาน
4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยการประยุกต์ใช้ปัญหาเป็นฐาน

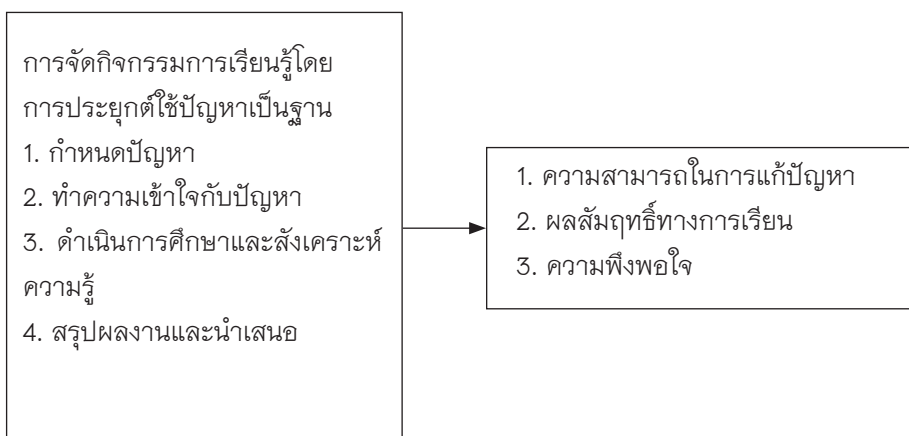
วิธีการวิจัย

ประชากร/กลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 โรงเรียนบ้านผึ้งวิทยาคม จำนวน 2 ห้องรวมทั้งหมด 44 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 โรงเรียนบ้านผึ้งวิทยาคมจำนวน 1 ห้องเรียน รวมทั้งหมด 22 คนได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling)

กรอบแนวคิด

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แผนการจัดการเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้โดยการประยุกต์ใช้ปัญหาเป็นฐาน เรื่อง เศรษฐกิจในชุมชน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 10 แผน ซึ่งประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 กำหนดปัญหา ขั้นที่ 2 ทำความเข้าใจปัญหา ขั้นที่ 3 ดำเนินการศึกษาและสังเคราะห์ความรู้ ขั้นที่ 4 สรุปผลและนำเสนอผลงาน ใช้เวลาจำนวน 10 ชั่วโมง ได้คะแนนรวม 4.72 ซึ่งมีค่าความเหมาะสมในขั้นมากที่สุด
2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบทดสอบชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือกจำนวน 30 ข้อ
3. แบบทดสอบวัดความสามารถในการแก้ปัญหา แบบทดสอบชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือกแบบลักษณะสถานการณ์จำนวน 20 ข้อ

4. แบบสอบถามความพึงพอใจกับกิจกรรมการเรียนรู้โดยการประยุกต์ใช้ปัญหาเป็นฐาน จำนวน 1 ชุด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในงานวิจัยนี้ผู้วิจัยได้ใช้แบบแผนการทดลองแบบกลุ่มเดียวทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน (One group pretest-posttest design) ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล 1) ขออนุญาตจากคณะกรรมการโรงเรียนบ้านดงวิทยาคมเพื่อขอความอนุเคราะห์รวบรวมข้อมูล 2) ชี้แจงขั้นตอนทำความเข้าใจกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง 3) ทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) 4) จัดกิจกรรมในแผนที่กำหนดไว้จำนวนแผน 10 แผน จำนวนชั่วโมง 10 ชั่วโมง 5) ทำการทดสอบหลังเรียน (Post-test) ด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในการเรียนแบบวัดความสามารถในการแก้ปัญหาซึ่งประกอบด้วย 4 ขั้นตอนได้แก่ ขั้นที่ 1 ระบุปัญหา ขั้นที่ 2 นิยามสาเหตุของปัญหา ขั้นที่ 3 ค้นหาแนวทางแก้ปัญหา ขั้นที่ 4 พิสูจน์คำตอบหรือผลลัพธ์ และแบบวัดความพึงพอใจของผู้เรียน

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์คุณภาพของกิจกรรมการเรียนรู้โดยการประยุกต์ใช้ปัญหาเป็นฐานเรื่อง เศรษฐกิจในชุมชน
2. วิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้โดยการประยุกต์ใช้ปัญหาเป็นฐานระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้สถิติ t-test Dependent-Samples
3. วิเคราะห์เปรียบเทียบความสามารถในการแก้ปัญหานักเรียนที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้โดยการประยุกต์ใช้ปัญหาเป็นฐานระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้สถิติทดสอบ t-test (Dependent-Samples)
4. วิเคราะห์ระดับความพึงพอใจกับกิจกรรมการเรียนรู้โดยการประยุกต์ใช้ปัญหาเป็นฐานโดยใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

ผลการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้โดยการประยุกต์ใช้ปัญหาเป็นฐานเรื่อง เศรษฐกิจในชุมชน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

ตารางที่ 1 ผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้เรื่อง เศรษฐกิจในชุมชน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ด้วยการพัฒนาการเรียนรู้อยู่โดยการประยุกต์ใช้ปัญหาเป็นฐาน โดยผู้เชี่ยวชาญ

รายการประเมิน	ระดับการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ					$\bar{x}$	S.D.	ระดับความเห็น
	1	2	3	4	5			
1. สารสำคัญ								
1.1 มีความสอดคล้องกับเนื้อหาการเรียนรู้อยู่	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
1.2 มีความชัดเจนเข้าใจง่าย	4	5	5	4	5	4.60	0.55	มากที่สุด
2. จุดประสงค์การเรียนรู้								
2.1 มีความสอดคล้องกับตัวชี้วัด	5	4	4	5	5	4.60	0.55	มากที่สุด
2.2 มีความสอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	5	5	5	5	4	4.80	0.45	มากที่สุด

ตารางที่ 1 (ต่อ)

รายการประเมิน	ระดับการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ					$\bar{x}$	S.D.	ระดับ ความเห็น
	1	2	3	4	5			
3. สารการเรียนรู้								
3.1 มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4	5	5	5	5	4.80	0.45	มากที่สุด
3.2 มีความสอดคล้องกับสาระสำคัญ	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
4. กิจกรรมการเรียนรู้								
4.1 กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับตัวชี้วัด	5	5	4	4	5	4.60	0.55	มากที่สุด
4.2 มีความสอดคล้องระหว่างเนื้อหากับจุดประสงค์การเรียนรู้	4	4	5	5	5	4.60	0.55	มากที่สุด
4.3 การจัดกิจกรรมตามขั้นตอนการจัดการเรียนรู้โดยการประยุกต์ใช้ปัญหาเป็นฐาน	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
4.4 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมการเรียนการสอน	5	5	5	5	4	4.80	0.45	มากที่สุด
4.5 เวลามีความเหมาะสมกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	5	5	5	4	5	4.80	0.45	มากที่สุด
5. สื่อ อุปกรณ์ แหล่งเรียนรู้								
5.1 สื่อ อุปกรณ์ แหล่งเรียนรู้ มีความสอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	5	4	5	4	4	4.40	0.55	มาก
5.2 สื่อ อุปกรณ์ แหล่งเรียนรู้ มีความเหมาะสมกับผู้เรียน	5	4	5	5	5	4.80	0.45	มากที่สุด
6. การวัดและประเมินผล								
6.1 การวัดประเมินผลมีความสอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	4	5	4	5	4	4.40	0.55	มาก
6.2 การวัดและประเมินผลมีความเหมาะสม	3	4	5	5	5	4.40	0.89	มาก
6.3 ใช้วิธีการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย	5	4	5	5	4	4.80	0.45	มากที่สุด
รวม						4.72	0.07	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 พบว่าความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ $\bar{X}$ = อยู่ในช่วง 4.40 ถึง 5.00 และ S.D. อยู่ในช่วง 0.00 ถึง 0.89

2. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้โดยการประยุกต์ใช้ปัญหาเป็นฐาน เรื่อง เศรษฐกิจในชุมชน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนและหลังการเรียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้โดยการประยุกต์ใช้ปัญหาเป็นฐาน

การทดสอบ	จำนวน	$\bar{X}$	S.D.	df	t	sig
ก่อนเรียน	22	15.40	4.03	21	12.15	.000
หลังเรียน	22	23.86	3.24			

จากตารางที่ 2 พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้โดยการประยุกต์ใช้ปัญหาเป็นฐาน เรื่อง เศรษฐกิจในชุมชน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. เปรียบเทียบความสามารถในการแก้ปัญหาระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้โดยการประยุกต์ใช้ปัญหาเป็นฐาน

ตารางที่ 3 การเปรียบเทียบความสามารถในการแก้ปัญหาระหว่างก่อนและหลังการเรียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้โดยการประยุกต์ใช้ปัญหาเป็นฐาน

การทดสอบ	จำนวน	$\bar{X}$	S.D.	df	t	sig
ก่อนเรียน	22	8.95	1.91	21	20.76	.000
หลังเรียน	22	17.63	1.50			

จากตารางที่ 3 พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้โดยการประยุกต์ใช้ปัญหาเป็นฐานมีความสามารถในการแก้ปัญหาลงเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. วิเคราะห์ความพึงพอใจกับการจัดการเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้โดยการประยุกต์ใช้ปัญหาเป็นฐาน ดังตาราง

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และแปลผลความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้โดยการประยุกต์ใช้ปัญหาเป็นฐาน

ข้อที่	รายการ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	ครูมีการจัดเตรียมการเรียนการสอน	4.73	0.46	มากที่สุด
2	การจัดบรรยากาศในห้องเรียนเหมาะต่อการจัดการเรียนการสอน	4.50	0.60	มาก
3	เนื้อหาที่สอนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริง	4.68	0.57	มากที่สุด
4	ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ชัดเจน	4.68	0.48	มากที่สุด
5	กิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4.72	0.46	มากที่สุด
6	ครูส่งเสริมให้นักเรียนทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม	4.81	0.39	มากที่สุด

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ข้อที่	รายการ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
7	ครูส่งเสริมให้นักเรียนมีความคิดสร้างสรรค์ให้อิสระ	4.60	0.50	มากที่สุด
8	กิจกรรมการเรียนรู้สนุกและน่าสนใจ	4.45	0.67	มาก
9	ระยะเวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรมมีความเหมาะสม	4.63	0.50	มากที่สุด
10	นักเรียนได้รับความรู้ความเข้าใจตามเนื้อหาและ กิจกรรม	4.72	0.55	มากที่สุด
	รวม	4.65	0.20	มากที่สุด

จากตารางที่ 4 พบว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้โดยการประยุกต์ใช้ปัญหาเป็นฐาน เรื่อง เศรษฐกิจในชุมชน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.65$, S.D. = 0.20)

อภิปรายผล

การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้โดยการประยุกต์ใช้ปัญหาเป็นฐาน สรุปได้ดังนี้

1. แผนการจัดการเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้โดยการประยุกต์ใช้ปัญหาเป็นฐาน เรื่อง เศรษฐกิจในชุมชน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 10 แผน ใช้เวลาจำนวน 10 ชั่วโมง มีคะแนนรวม 4.72 ซึ่งมีค่าความเหมาะสมอยู่ระดับมากที่สุด

2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้โดยการประยุกต์ใช้ปัญหาเป็นฐาน เรื่อง เศรษฐกิจในชุมชน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้โดยการประยุกต์ใช้ปัญหาเป็นฐานมีความสามารถในการแก้ปัญหาหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีความพึงพอใจกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยการประยุกต์ใช้ปัญหาเป็นฐาน เรื่อง เศรษฐกิจในชุมชน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดการพัฒนาการเรียนรู้โดยการประยุกต์ใช้ปัญหาเป็นฐาน เรื่อง เศรษฐกิจในชุมชน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

4.1 ผลการพัฒนาการเรียนรู้โดยการประยุกต์ใช้ปัญหาเป็นฐาน เรื่อง เศรษฐกิจในชุมชน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 10 แผน ใช้เวลาจำนวน 10 ชั่วโมง มีคะแนนเฉลี่ยรวม 4.72 ซึ่งมีค่าความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้วิจัยได้เป็นผู้กำหนดเหตุการณ์และส่งเสริมให้ผู้เรียนอยากเรียนรู้เพิ่มเติมจากสภาพแวดล้อมของปัญหาผู้เรียนสนใจที่จะแสวงหาคำตอบผู้วิจัยจะส่งเสริมการเรียนรู้จากสถานการณ์ใกล้ตัวสภาพแวดล้อมของชุมชนสภาพเศรษฐกิจในชุมชนให้ผู้เรียนได้ฝึกคิดวิเคราะห์โดยนำความรู้ที่มีอยู่เดิมมาผสมผสานกับข้อมูลใหม่จากการสืบค้นข้อมูลในแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลายทั้งในชุมชนรวมถึงจากสื่อต่าง ๆ ผู้เรียนนำข้อมูลนั้นมาวิเคราะห์เชิงสาเหตุวิธีแก้ไขวิธีป้องกันโดยได้สืบค้นข้อมูลด้วยตนเองแต่ละคนแบ่งหน้าที่กันทำงานนำข้อมูลที่ได้มาแลกเปลี่ยนร่วมกันอภิปรายผลและสังเคราะห์ความรู้หลังจากที่ผู้เรียนแต่ละกลุ่มแบ่งหน้าที่กันรับผิดชอบแล้วให้ผู้เรียนดำเนินการศึกษาค้นคว้าจากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายและนำความรู้มาสังเคราะห์จะเห็นได้ว่าผู้เรียนแต่ละกลุ่มมีความกระตือรือร้นที่จะหาคำตอบผู้เรียนมีข้อสงสัยได้มาสอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมจากผู้วิจัยและผู้วิจัยได้ให้คำแนะนำส่งเสริมกระบวนการคิดของผู้เรียนและผู้วิจัยคอยสังเกตพฤติกรรมมีส่วนร่วมของสมาชิกภายในกลุ่มและกระตุ้นให้สมาชิกแต่ละคนได้แสดงความคิดเห็นมีบทบาทหน้าที่ในการทำงานกลุ่มทุกคนและให้ภายในกลุ่มเตรียมตัวขึ้นมานำเสนอผลงานจากการค้นคว้าหลังจากที่ได้สังเคราะห์ความรู้ภายในกลุ่มกันแล้ว จะเห็นได้ว่าผู้เรียนจะเริ่มมีความเข้าใจผลงานที่นำเสนอมีการพัฒนาทั้งข้อมูลและการนำเสนอที่ดีขึ้นเรื่อย ๆ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ทิศนา ขัมมณี (2546) ได้กล่าวว่าการใช้

ปัญหาเป็นฐานในการสอนไว้ว่า การสร้างสถานการณ์ในแต่ละกิจกรรมโดยใช้ปัญหาเป็นส่วนสำคัญสำหรับส่งเสริมในการศึกษาได้ประสบการณ์ตรงจุดประสงค์โดยครูได้นำผู้เรียนไปพบกับสถานการณ์ปัญหาจริงด้วยตนเองหรือครูกำหนดสถานการณ์ให้ผู้เรียนพบเจอสถานการณ์จริงได้พัฒนาการคิดขั้นพื้นฐานซึ่งจะส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในปัญหานั้นอย่างทอ่งแท้มืออิสระและสามารถเลือกวิธีการในการแก้ปัญหาซึ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้สึกต้องการอยากรู้มีความสามารถวิเคราะห์ปัญหาต่าง ๆ และสอดคล้องกับแนวคิดของ ประสาท เนืองเฉลิม (2557) ได้กล่าวว่าความหมายของการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานช่วยส่งเสริมอีกรูปแบบหนึ่งที่ใช้ปัญหาเป็นตัวส่งเสริมเพื่อนำทางทำให้อยากรู้อยากเห็นกระตุ้นให้ผู้เรียนใช้ความสามารถวิเคราะห์ ซึ่งนำไปสู่การตัดสินใจได้ถูกต้องได้ศึกษาค้นคว้าจากข้อมูลที่หลากหลายเพื่อนำมาวิเคราะห์ปัญหาทางวิทยาศาสตร์โดยใช้ปัญหาเป็นฐานเป็นวิธีการจัดกิจกรรมที่กระตุ้นให้ผู้เรียนได้เข้าใจสภาพปัญหาที่แท้จริงเรียนรู้จากการทำงานเป็นกลุ่มเพื่อค้นคว้าหาวิธีแก้ปัญหาซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ กมลฉัตร กล่อมอิม (2560) หน้าที่ของครูผู้สอนในการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน ครูต้องมีหน้าที่แนวใหม่โดยสร้างสถานการณ์กิจกรรมให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมและส่งเสริมให้ความสำคัญในกระบวนการมากกว่าการอ่านให้ท่องจำเหมือนที่เคยทำมา ใช้การกระตุ้นพัฒนาการด้านสติปัญญาให้เพิ่มขึ้นพร้อมอำนวยความสะดวกและสร้างบทเรียนโดยใช้เหตุการณ์ใกล้ตัวที่จะกระตุ้นและฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ได้เรียนรู้ในเนื้อหาตลอดจนประเมินผลการเรียน

4.2 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้โดยการประยุกต์ใช้ปัญหาเป็นฐาน เรื่อง เศรษฐกิจในชุมชน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เพราะมีการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ซึ่งมีขั้นตอนกระบวนการพัฒนาสติปัญญาให้ผู้เรียนมีอิสระในการสืบค้นข้อมูลจากแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลายตัวกระตุ้นที่ทำให้อยากเรียนรู้ ผู้วิจัยพยายามส่งเสริมให้ผู้เรียนสำคัญที่สุดในการเรียนรู้ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการทำงานเป็นกลุ่มให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กันแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบนักเรียนที่เก่งช่วยเหลือนักเรียนที่อ่อนกว่ามีความกระตือรือร้นใน แต่ละขั้นตอนของกิจกรรมผู้เรียนมีอิสระและสนุกสนานเพลิดเพลินกับกิจกรรมออกแบบการนำเสนอผู้เรียนสามารถคิดแยกแยะประเด็นต่าง ๆ ได้ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อธิทิพัทธ์ คุกรัตนาวงศ์ (2558) การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการแก้ปัญหาเรื่อง สังคมไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมฤดี อยู่สมบุญ (2561) ศึกษาเรื่อง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานเพื่อพัฒนาความสามารถในการแก้ปัญหาและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชากฎหมายที่ประชาชนควรรู้สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 23.02 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.59 คิดเป็นร้อยละ 76.74 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงสุดคิดเป็นร้อยละ 93.33 และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำที่สุดคิดเป็นร้อยละ 60.00 ดังนั้นกิจกรรมการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานเพื่อพัฒนาความสามารถในการแก้ปัญหาสามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ของการเรียนของนักเรียนได้

4.3 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการแก้ปัญหาระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้โดยการประยุกต์ใช้ปัญหาเป็นฐานนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้โดยการประยุกต์ใช้ปัญหาเป็นฐานมีความสามารถในการแก้ปัญหาลงเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อาจเพราะขั้นตอนของกิจกรรมส่งเสริมในการคิดวิเคราะห์แยกประเด็นปัญหาที่ผู้วิจัยนำมาประยุกต์สามารถส่งเสริมความสามารถคิดการแก้ปัญหาของผู้เรียน กระบวนการคิดแก้ปัญหาผู้เรียนสามารถใช้ประสบการณ์ความรู้เดิมที่มีอยู่ของแต่ละบุคคลมาผสมผสานกับความรู้ใหม่ประสบการณ์ใหม่ผู้เรียนสามารถเข้าใจปัญหาใหม่ที่เกิดขึ้นได้เข้าใจประเด็นปัญหาสามารถคิดแยกประเด็นปัญหาออกมาได้และแรงจูงใจใฝ่เรียน

รู้ของแต่ละบุคคลสามารถนำไปสู่กระบวนการคิดแก้ปัญหาทำให้เกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริงสามารถกำหนดที่มาของปัญหาบอกถึงสาเหตุของปัญหาด้านหาวิธีการแก้ปัญหาและสามารถพิสูจน์ผลลัพธ์หรือคำตอบได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริพร จันลา (2560) การพัฒนากิจกรรมการจัดการเรียนรู้สาระเศรษฐศาสตร์โดยใช้ปัญหาเป็นฐานเพื่อส่งเสริมความสามารถในการแก้ปัญหาและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการวิจัยพบว่าความสามารถในการแก้ปัญหาหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

4.4 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจกับการจัดการเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้โดยการประยุกต์ใช้ปัญหาเป็นฐานพบว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีความพึงพอใจกับการจัดการเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้โดยการประยุกต์ใช้ปัญหาเป็นฐาน เรื่อง เศรษฐกิจในชุมชน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.65, S.D. = 0.20) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าระดับความพึงพอใจสูงสุดอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ ระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะการส่งเสริมกิจกรรมการเรียนรู้จะเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางแห่งการเรียนรู้ผู้เรียนมีอิสระในการตัดสินใจออกแบบหรือพัฒนาผลงานของตนเองอิสระในการสืบค้นข้อมูลจากแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลายทั้งในชุมชนของผู้เรียนและสืบข้อมูลจากสื่อต่าง ๆ ผู้เรียนรู้สึกสนุกสนานอยากมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม กิจกรรมสามารถตอบสนองความต้องการผู้เรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปิยะราช วรสวัสดิ์ (2562) การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน เรื่อง วิเคราะห์ประเด็นสำคัญในประวัติศาสตร์ไทย ผลการวิจัยพบว่าความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานอยู่ในระดับมาก

จากผลการวิจัยที่กล่าวมาสรุปได้ว่า การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้โดยการประยุกต์ใช้ปัญหาเป็นฐาน เรื่อง เศรษฐกิจในชุมชน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 พบว่าเครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมามีคุณภาพเหมาะสมที่จะนำไปใช้ประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอนซึ่งขั้นตอนการจัดการเรียนรู้โดยการประยุกต์ใช้ปัญหาเป็นฐานสามารถส่งเสริมศักยภาพของผู้เรียนได้โดยตรงให้ผู้เรียนได้ฝึกคิดวิเคราะห์สามารถนำประสบการณ์เดิมและประสบการณ์ใหม่มาประยุกต์ในการกำหนดปัญหาวิธีการแก้ปัญหาและสามารถตรวจสอบผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นได้การจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนพัฒนาความสามารถในการแก้ปัญหาเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีบทบาทได้แสดงความคิดเห็นอย่างมีอิสระได้ทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มแบ่งหน้าที่กันรับผิดชอบทุกคนมีบทบาทรู้จักรับฟังความเห็นของผู้อื่นสามารถนำความรู้พื้นฐานเดิมที่มีอยู่เดิมมาผสมผสานกับความรู้ใหม่เพื่อใช้ในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ซึ่งทักษะเหล่านี้จะช่วยพัฒนาผู้เรียนต่อไปได้ในอนาคต

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1. การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้โดยการประยุกต์ใช้ปัญหาเป็นฐานเรื่อง เศรษฐกิจในชุมชน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผู้สอนควรแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้อธิบายขั้นตอนในการทำกิจกรรมอธิบายการใช้สื่อแจ้งเกณฑ์การให้คะแนนเพื่อให้ผู้เรียนมีความเข้าใจตรงกันและสามารถปฏิบัติกิจกรรมได้อย่างถูกต้องตามขั้นตอนดังนั้นผู้สอนควรใช้สื่อให้ตรงตามจุดประสงค์มีความเหมาะสมตามเนื้อหาและเวลาที่ในแต่ละขั้นตอนในการทำกิจกรรมให้มีความเหมาะสมเพื่อให้สามารถสอนได้ครบตามขั้นตอนและเพื่อให้การจัดการเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

2. ในการจัดการเรียนรู้โดยการประยุกต์ใช้ปัญหาเป็นฐานเรื่อง เศรษฐกิจในชุมชน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผู้สอนควรจัดการเรียนรู้โดยจัดให้ผู้เรียนเป็นสำคัญเป็นศูนย์กลางแห่งการเรียนรู้ควรให้อิสระทางความคิดให้สามารถคิดแก้ปัญหาโดยการประยุกต์ใช้พื้นฐานความรู้เดิมที่มีอยู่ผสมผสานกับความรู้ใหม่โดยผู้สอนจะคอยกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองเป็นที่ปรึกษาผู้สอนจะต้องเน้นให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติและส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมภายในกลุ่มสมาชิกทุกคนต้องมีบทบาทส่งเสริมให้แสวงหาคำตอบด้วยตนเองด้วยวิธีการที่หลากหลาย

3. การดำเนินการสอนผู้สอนควรจัดเตรียมสื่อการสอนให้มีความหลากหลายน่าสนใจให้มีความเหมาะสมสอดคล้องกับเนื้อหาจัดเตรียมใบงานที่หลากหลายเพื่อให้ผู้เรียนได้ทดลองปฏิบัติผู้สอนควรกระตุ้นการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมแบบกลุ่มคำนึงถึงความแตกต่างความสามารถของผู้เรียนให้ผู้เรียนรู้จักวิธีการทำงานแบบกลุ่มส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนอิสระในการสืบค้นข้อมูลจากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายและการออกแบบการนำเสนอผลงานผู้สอนคอยเป็นที่ปรึกษากระตุ้นผู้เรียนโดยการตั้งคำถามใช้ปัญหาเป็นฐานในการคิดวิเคราะห์ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้แสดงศักยภาพของตนเองพัฒนาทักษะด้านการคิดแก้ปัญหา

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. การพัฒนากิจกรรมเรียนรู้โดยการประยุกต์ใช้ปัญหาเป็นฐานควรทำการศึกษาพร้อมกับเทคนิคการสอนแบบอื่น ๆ ตัวแปรอื่น ๆ เพิ่มเติม เช่น ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ความสามารถคิดอย่างมีวิจารณญาณ ความสามารถคิดเชิงสร้างสรรค์
2. ควรมีการศึกษาพัฒนาการจัดการเรียนรู้โดยการประยุกต์ใช้ปัญหาเป็นฐานในหน่วยการเรียนรู้อื่น ๆ ในกลุ่มวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม หรือในทุกรายวิชาและในทุกระดับชั้น

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์ การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กมลฉัตร กล่อมอิม. (2560). การจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem Based Learning) รายวิชาการออกแบบและพัฒนาหลักสูตร สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี. *วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์*, 2(11), 179–192.
- ทิตนา แคมมณี. (2546). *14 วิธีสอนสำหรับครูมืออาชีพ (พิมพ์ครั้งที่ 4)*. สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธีรภัทร์ นิตยกุลเศรษฐ์. (2563). การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบปัญหาเป็นฐาน เรื่อง ประเด็นสำคัญทางประวัติศาสตร์ไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ*, 2(14), 1–11.
- ประสาธน์ เนื่องเฉลิม. (2557). *การเรียนรู้วิทยาศาสตร์ในศตวรรษที่ 21 (พิมพ์ครั้งที่ 1)*. สำนักพิมพ์อภิชาติการพิมพ์.
- ปิยะราช วรสวัสดิ์. (2562). *การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน เรื่อง วิเคราะห์ประเด็นสำคัญในประวัติศาสตร์ไทยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]*. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 (2542, 10 สิงหาคม). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 116 ตอนที่ 74. 1–19.
- ศิริพร จันลา. (2560). *การพัฒนาการจัดการเรียนรู้สาระเศรษฐศาสตร์โดยใช้ปัญหาเป็นฐานเพื่อส่งเสริมความสามารถในการแก้ปัญหาและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]*. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สมฤดี อยู่สมบูรณ์. (2561). *การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน เพื่อพัฒนาความสามารถในการแก้ปัญหาและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชา กฎหมายที่ประชาชนควรรู้สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 6 [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]*. มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2563). *รูปแบบการจัดการเรียนรู้สำหรับนักเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ได้ รับผลกระทบจากสถานการณ์โควิด-19*. <http://backoffice.onec.go.th/uploads/Book/1834-file.pdf>.

อิทธิพัทธ์ ศุภรัตน์วงศ์. (2558). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการแก้ปัญหา เรื่อง
สังคมไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ด้วยการเรียนรู้แบบผสมผสานโดยใช้ปัญหาเป็นฐานร่วมกับ
สังคมออนไลน์ [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยศิลปากร.